

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 23, No 4 (1972)

Υπεύθυνος αρμόδιος τῆς νόμου :

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἐπιστημονικὸν Σωματεῖον ἀνεγγρα-
σμένων, ἀριθ. ἀποφ. 5410/19.2.1925
Προτοδικεῖο Ἀθηνῶν.
Πρόεδρος διὰ τὸ ἔτος 1972:
Ἰωάννης Καρδάσης,
Κηφισίας 56, Ἀθήναι.

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ἐκδίδεται ἐπὶ αἰρετῆς πεν-
ταμελοῦς συνακτικῆς ἐπιτροπῆς (Σ.Ε.)
μελῶν τῆς Ε. Κ. Ε.

Δ/ΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ὁ Πρόεδρος
τῆς Σ.Ε. Παντελῆς Ν. Δραγῶνας
Ὁδ. Βαζαντιοῦ 5— Νέα Σμύρνη
Μέλη Συν/κῆς Ἐπ.: Ε. Ν. Σποφόρος
Κ. Χ. Σειταρῆδης
Μ. Μαστρογιάννη - Κορκολοπούλου
Δ. Χ. Μπρόβας

ΠΡΟ-ΓΕΤΑΜΕΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Λιλή Κοβένη
Θεσσαλονικῆς 65 - Μοσχάτον

ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Ἀθήναι
ΗΜΕΡ. ΤΥΠΩΣΕΩΣ : Ἰανουάριος 1973

Ταχ. Διεύθυνσις:
Ταχ. θυρίς 546
Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον
Ἀθήναι

Συνδρομαί:
Ἐτησίαι ἐσωτερικοῦ δρχ. 200
Ἐτησίαι ἐξωτερικοῦ δρχ. 300
Ἐτησίαι φοιτητῶν ἡμεδαπῆς δρχ. 50
Ἐτησίαι φοιτητῶν ἀλλοδαπῆς δρχ. 100
Τιμὴ ἐκαστοῦ τεύχους δρχ. 50

Address: P.O.B. 546
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: Dr. P. N. Dragonas
Vyzantiou str. 5
Nea Smyrni, Athens.
Greece.

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U. S. A. 10 per year.

Δελτίον ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 23 Ὀκτώβριος - Δεκέμβριος
ΤΕΥΧΟΣ 4 1972

Bulletin OF THE HELLENIC VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 23 October - December
No 4 1972

Proceedings

Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

doi: [10.12681/jhvms.20089](https://doi.org/10.12681/jhvms.20089)

Copyright © 2019, Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Εταιρεία Ε. Κ. (1972). Proceedings. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 23(4), 265–268.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.20089>

Πρακτικά συνεδριάσεων τῆς Ε.Κ.Ε.

Proceedings of the Society's meetings

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Τακτικῆς Συνεδριάσεως τῆς 24ης Νοεμβρίου 1972

Αὕτη ἔλαβεν χώραν τὴν 24ην Νοεμβρίου 1972, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 18.00, εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Φαρμακευτικῆς Ἑταιρείας Sandoz-Hellas, Δεληγιώργη 55, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ κ. Ἰωάννου Καρδάση, μετὰ τὰ κάτωθι θέματα ἡμερησίας διατάξεως :

- 1.— Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις πρακτικῶν προηγουμένων συνεδριάσεων.
- 2.— Διάφοροι ἀνακοινώσεις κ. Προέδρου.
- 3.— Συγκρότησις Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκλογὴν Ἑταίρων.
- 4.— Ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις.

Εἰς τὴν συνεδρίασιν παρέστησαν 43 Ἑταῖροι.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῶν Συνεδριῶν τῆς 14ης Μαρτίου καὶ 23ης Ἰουνίου 1972, ὁ κ. Πρόεδρος λέγει ὅτι πρὸς τὰ μέλη τῆς Ε.Κ.Ε. περιοχῆς πρωτευούσης ἐστάλη ἔγγραφος ἀνακοίνωσις περὶ δηλώσεως ὑποψηφιότητος διὰ τὰς προσεχεῖς ἀρχαιρεσίας. Ἀνακοινοῦ ἐπίσης ὅτι ἔλαβεν ἔγγραφον τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Κτηνιάτρων διὰ τοῦ ὁποίου καλεῖται ἡ Ἑταιρεία ὅπως ἐκφράσῃ τὴν γνώμην τῆς ὅσον ἀφορᾷ τὰ γενικὰ θέματα, τὰ ὁποῖα θὰ πρέπει νὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ συνερχομένου ἐν Ἑλλάδι XX Παγκοσμίου Κτηνιατρικοῦ Συνεδρίου.

Προτείνονται καὶ ὀρίζονται μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς κρίσεως τῶν ὑποψηφίων μελῶν κ.κ. Ἀθ. Βαλάση, Ἀθ. Ζιώγα, Ἐπ. Γεωργίου, Γ. Γεωργίου, αἱ κ.κ. Π. Δραγῶνας, Λ. Εὐσταθίου καὶ Κ. Σεϊταρίδης.

Ὁ κ. Π. Δεμερτζῆς προβαίνει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας του: «Πειραματικὴ ποσθίτις καὶ αἰδοῦιτις εἰς ἀμνούς ἐξ ἐλλείψεως ψευδαργύρου».

Μετὰ τὸ πέρας, ὁ κ. Πρόεδρος συγχαίρει τὸν ὁμιλητὴν διὰ τὴν πρωτότυπον καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν του καὶ προσθέτει ὅτι τὰ ἱχθυοστοιχεῖα παίζουν σημαντικὸν ρόλον εἰς τὴν διατροφήν τῶν ζώων καὶ τὸ θέμα χρήζει ἰδιαιτέρας μελέτης, ἐν ᾧψι μάλιστα τῆς προσπάθειας, εἰς Ἐθνικὴν κλίμακα, πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τροφίμων, καλεῖ δὲ τοὺς συναδέλφους τῆς ὑπαίθρου, ὅπως συνεργασθοῦν μετὰ τὰ ἐργαστήρια καὶ τοὺς εἰδικοὺς ἐπιστήμονας, ὡσάκισ ἔχουν νὰ ἐπιλύσουν προβλήματα διατροφῆς

τῶν ζώων. Ὑποβάλλει τέλος τὴν ἐρώτησιν ἐὰν ἡ χορήγησις ψευδαργύρου ἐπιφέρει τὴν ἴασιν τῆς ποσθίτιδος ἢ αἰδοίτιδος εἰς τοὺς ἀμνοὺς.

Ὁ κ. Δεμερτζῆς διευκρινίζει ὅτι δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς θεραπείαν διὰ ψευδαργύρου τὰ χρησιμοποιηθέντα ὑπ' αὐτοῦ ζῶα, ἀλλὰ ἀπ' ὅ,τι προκύπτει ἀπὸ τὰ πειράματα ἄλλων ἐρευνητῶν τὰ συμπτώματα τῆς ψευδαργυροπενίας ἰῶνται διὰ τῆς χορηγήσεως ψευδαργύρου.

Ὁ κ. Φραγκόπουλος ἐρωτᾷ ἐὰν ἔγινεν μικροβιολογικὴ ἐξέτασις εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ποδοδερμίτιδος τοῦ μόσχου καὶ ἐὰν ἔγιναν πειράματα πρὸς μελέτην τῆς ποδοδερμίτιδος τοῦ προβάτου, ἢ ὅποια, ὡς γνωστόν, παρουσιάζει τεράστιον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν χώραν μας.

Ὁ κ. Δεμερτζῆς ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἔγινεν μικροβιολογικὴ ἐξέτασις, παρὰ μόνον θεραπεία διὰ ψευδαργύρου καὶ παρατηρήθη ἴασις τῆς ποδοδερμίτιδος τῶν μόσχων. Ἡ ποδοδερμίτις τοῦ προβάτου δὲν ἐμελετήθη.

Ὁ κ. Σεϊταρίδης ἐρωτᾷ ἐὰν ἔγιναν ἱστολογικαὶ ἐξετάσεις εἰς ἄλλα ὄργανα τοῦ γεννητικοῦ συστήματος καὶ ποῖα ἡ ἐξήγησις εἰς τὴν ἀναφερθεῖσαν περίπτωσιν ἰάσεως τῆς τριχοφυτιάσεως διὰ τῆς θεραπείας μὲ ψευδάργυρον. Προσθέτει ὅτι εἰς σταύλους τῆς περιοχῆς Ἀττικῆς διεπίστωσεν περιπτώσεις ψευδαργυροπενίας εἰς βοοειδῆ μὲ σαφῆ κλινικὰ συμπτώματα ἄνευ ὅμως ποδοδερμίτιδος. Ρῶσσοι καὶ Βούλγαροι ἐρευνηταί, χορηγοῦντες ἠύξημένην ποσότητα ψευδαργύρου εἰς βοοειδῆ, παρατήρησαν βελτίωσιν τῆς γονιμότητος καὶ ἀπὸ ἀναλύσεις Γερμανῶν ἐρευνητῶν διεπιστώθησαν χαμηλαὶ τιμαὶ ψευδαργύρου κατὰ τὴν κυστικὴν ἐκφύλισιν (νυμφομανίαν) τῶν ἀγελάδων.

Ὁ κ. Δεμερτζῆς ἀπαντᾷ ὅτι κατὰ τὰς ἱστολογικὰς ἐξετάσεις παρατηρήθη μία διόγκωσις τῶν σημηματογόνων ἀδένων, ἀλλὰ τίποτε τὸ ἰδιαίτερον εἰς ἄλλα ὄργανα. Ἐξηγῶν τὴν ἴασιν τῆς Τριχοφυτιάσεως λέγει ὅτι ἐνδεχομένως αἱ τροφαὶ νὰ ἦσαν ψευδαργυροπενεῖς καὶ ἔνεκα τούτου τὸ δέρμα τῶν ζώων νὰ μὴν ἦτο ἀπολύτως ὑγιές. Ἡ χορήγησις ψευδαργύρου ἐνίσχυσε προφανῶς τὴν ἀντίστασιν τοῦ δέρματος εἰς τὴν προσβολήν. Πρόκειται βεβαίως περὶ ὑποθέσεως καὶ ὅτι χρειάζεται ἀκόμη πολλὴ ἐργασία διὰ νὰ κατανοηθῇ πλήρως ὁ μηχανισμὸς δράσεως τοῦ ψευδαργύρου. Εἰς τὰ πειράματα τῶν Ρώσσων ἐρευνητῶν, ἀπ' ὅ,τι γνωρίζει, ἐχορηγήθη ψευδάργυρος καὶ εἰς τοὺς ταύρους καὶ κατὰ τὴν γνώμην του, ἡ αὔξησις τῆς γονιμότητος ὀφείλεται ὄχι μόνον εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐνδομητρίου τῶν ἀγελάδων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ σπέρματος τῶν χρησιμοποιηθέντων ταύρων. Ὡς πρὸς τὴν κυστικὴν ἐκφύλισιν, πιθανὸν νὰ παρατηρῆται ἔλλειψις ψευδαργύρου, ἀλλὰ ὑπάρχουν ἀμφιβολαί, ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα τῶν γενομένων ἀναλύσεων, τὰ ὅποια ποικίλλουν μὲ τοὺς ἐρευνητάς. Εἰς ἐρώτησιν τοῦ κ. Καρδάση περὶ τοξικῆς δόσεως, ὁ κ. Δεμερτζῆς λέγει ὅτι δεκαπλάσια δόσις ψευδαργύρου δὲν ἔχει τοξικὴν ἐπίδρασιν.

Ὁ κ. Μπρόβας ἐρωτᾷ ἐὰν ἡ ἔλλειψις ψευδαργύρου παίζει ρόλον εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς μυκίνης (Mucine).

Ὁ κ. Δεμερτζῆς ἀπαντᾷ ὅτι εἰς τὰ ψευδαργυροπενῆ ζῶα παρατηρεῖται ἠύξημένη σιελορροια, ἡ ὁποία ἐνδεχομένως ὀφείλεται εἰς δυσκαταποσίαν, λόγῳ κερατοειδοῦς ἐκφυλίσεως τοῦ οἰσοφάγου.

Ὁ κ. Ράντσιος ἐρωτᾷ ἐὰν ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τῶν ἐνζύμων τῶν περιεχόντων ψευδάργυρον.

Ὁ κ. Δεμερτζῆς ἀναφέρεται εἰς σχετικὸν πῖνακα καὶ ὁ κ. Ράντσιος διαπιστώνει ὅτι ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τῶν ἐνζύμων καὶ ὅτι πρόκειται περὶ Deshydrogenases, Anhydrase carbonique κ.λ.π.

Ὁ κ. Εὐσταθίου ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν χρησιμοποιηθέντων πειραματοζῶων εἶναι περιορισμένος. Λέγει ἐν συνεχείᾳ ὅτι εἰς τὸ Τάλλκ περιέχεται ψευδάργυρος, ποία ἡ δρᾶσις τούτου εἰς τὴν ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν καὶ ἐὰν ἡ ἐπίπασις θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ θεραπευτικούς σκοπούς.

Ὁ κ. Δεμερτζῆς ἀναφέρεται εἰς τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν χρησιμοποιηθέντων ὑπ' αὐτοῦ πειραματοζῶων, προσθέτει ὅτι ὁ ψευδάργυρος ἐπιδρᾷ εὐνοϊκῶς εἰς τὴν ἐπούλωσιν, ἐφ' ὅσον ἡ πληγὴ εἶναι ἐπιφανειακὴ καὶ ὅτι γίνεται χρῆσις τῶν ἰδιοτήτων τοῦ ψευδαργύρου διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἐγκαυμάτων εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ κ. Βορεινάκης ἐρωτᾷ ἐὰν ὑπάρχει ὑποκατάστασις τοῦ ψευδαργύρου ὑπὸ ἄλλων στοιχείων.

Ὁ κ. Δεμερτζῆς ἀπαντᾷ ὅτι ὑπάρχει μερικὴ ὑποκατάστασις ὑπὸ τῆς Βιταμίνης Α.

Εἶτα ὁ κ. Μπαλωμένος προβαίνει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος («Ἐπίκαιρα θέματα ὑγιεινῆς τροφίμων»).

Μετὰ τὸ πέρασ ὁ κ. Πρόεδρος εὐχαριστεῖ τὸν ὁμιλητὴν διὰ τὴν ἐνδιαφέρουσαν ὁμιλίαν του, ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν κτηνιάτρων καὶ λέγει ὅτι ὁ ἔλεγχος τῶν τροφίμων ζωϊκῆς προελεύσεως εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ κύρια καθήκοντα αὐτῶν, τὰ ὑπάρχοντα ἐργαστήρια ἐλέγχου τροφίμων ἔχουν σήμερον ἐπαρκῶς ἐξοπλισθῆ, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνῃ ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἐλλείψεις, ἐλπίζεται δὲ ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ αὐξηθῆ τὸ εἰδικευμένον προσωπικὸν καὶ θὰ συμπληρωθῆ ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν ἐργαστηρίων. Ὡς πρὸς τὴν περιεκτικότητά εἰς κολοβακτηρίδια τῶν τροφίμων, ὡς οἱ ἄλλαντες, τὰ ἐγκυτωμένα κ.λ.π. πρέπει τὸ θέμα νὰ ρυθμισθῆ νομοθετικῶς.

Ὁ κ. Γαλάνης διαφωνεῖ μὲ ὠρισμένας ἀπόψεις τοῦ ὁμιλητοῦ διὰ τὸν ἔλεγχον τῶν τροφίμων ἐν Ἑλλάδι καὶ λέγει ὅτι τὰ ἐργαστήρια ἔχουν τὰς δυνατότητας νὰ κάμουν ὅλας τὰς ἐξετάσεις πλὴν ὠρισμένων, ὡς ἡ περιεκτικότης εἰς ἐντομοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τοὺς χημικούς, πρέ-

πει δὲ νὰ καθορισθοῦν προδιαγραφαὶ εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν τροφίμων καὶ νὰ ἐφαρμοσθοῦν, ὅποτε ἡ κατάστασις εἰς τὸν τομέα τοῦ ἐλέγχου θὰ βελτιωθῇ σημαντικῶς.

Ὁ κ. Ἀναστασίου φρονεῖ ὅτι ἡ θερμοκρασία συντηρήσεως τῶν ἐγκυτιωμένων τροφίμων εἶναι, διεθνῶς, ἡ συνήθης τοιαύτη τῶν ἀποθηκευτικῶν χώρων καὶ ὄχι ἡ θερμοκρασία τῶν 10° C.

Ὁ κ. Μπαλωμένος λέγει ὅτι ἐὰν ἡ θερμοκρασία εἶναι ὑψηλὴ, ὡς συμβαίνει παρ' ἡμῖν κατὰ τὸ θέρος, εἶναι ἐπόμενον νὰ ἔχη δυσμενῆ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἐγκυτιωμένων τροφίμων, ἅτινα δέον νὰ φυλάσσωνται εἰς χῶρον δροσερόν.

Ὁ κ. Καρδάσης προσθέτει ὅτι ὁ κίνδυνος ἐκ τῶν ζιζανιοκτόνων ἔχει ἐλαττωθῆ τελευταίως, διότι ἔχει ἀπαγορευθῆ ἡ χρῆσις τῶν χλωριούχων ἀλογόνων ὡς ἐντομοκτόνων, λόγω τῶν ἀθροιστικῶν ιδιοτήτων των, καὶ ἀντὶ τούτων χρησιμοποιοῦνται σήμερον ὀργανικοὶ φωσφοροῦχοι ἐστέρες, οἱ ὁποῖοι ἀποβάλλονται ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν.

Ὁ κ. Δραγῶνας λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἰδρυθῇ Ὁργανισμὸς τυποποιήσεως τροφίμων, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον θὰ καθορίσῃ τὰς προδιαγραφάς, ἀλλὰ καὶ θὰ βοηθᾷ τὸν παραγωγὸν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς του.

Τέλος, ὁ κ. Καρδάσης ἀναπτύσσει τὸ θέμα τῆς ἀνακοινώσεώς του μετὶ τὸν «Ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐπιζωοτίας Ἀφθώδους Πυρετοῦ ἐκ τύπου Α22».

Μεθ' ὃ μὴ ὑπάρχοντος ἐτέρου θέματος, λύεται ἡ συνεδρίασις περὶ ὥραν 21.30.

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Εἰδικὸς Γραμματεὺς

Ι. ΚΑΡΔΑΣΗΣ

ΧΡ. ΠΑΠΠΟΥΣ